

Перед початком засідання Президії НАН України 7 вересня 2011 року, академік НАН України Б.Є.Патон поздоровив ювілярів – академіків НАН України І.М.Дзюбу та І.В.Сергієнка.

Під час засідання Президії НАН України Голова Верховної Ради України академік НАН України В.М.Литвин вручив нагороди Верховної Ради України групі співробітників НАН України.

Члени Президії НАН України та запрошені заслухали й обговорили доповідь директора Інституту молекулярної біології і генетики НАН України академіка НАН України Г.В.Єльської про наукову та науково-організаційну діяльність установи.

В обговоренні взяли участь академіки НАН України Б.Є.Патон, завідувач кафедри мікробіології, вірусології та імунології Національного медичного університету ім.О.О.Богомольця академік НАН України В.П.Широбоков, директор Інституту медицини праці Національної академії медичних наук України академік НАН України Ю.І.Кундієв, заступник директора Інституту високих технологій Київського національного університету імені Тараса Шевченка доктор хімічних наук, професор І.В.Комаров, академік-секретар Відділення біохімії, фізіології і молекулярної біології НАН України, директор Інституту біохімії ім.О.В.Палладіна НАН України академік НАН України С.В.Комісаренко, член Президії НАН України, директор Головної астрономічної обсерваторії НАН України академік Я.С.Яцків, голова Державного агентства з питань науки, інновацій та інформації України академік НАН України В.П.Семиноженко.

Детально ознайомившись з роботою Інституту молекулярної біології і генетики НАН України за 2006-2010 роки, Президія НАН України відзначила, що впродовж останніх років установа отримала цілу низку важливих як з фундаментальної, так і з прикладної точки зору результатів, зокрема в галузі протеоміки та у дослідженнях молекулярних механізмів білкового синтезу.

Проведено велику роботу з вивчення геномної реорганізації, структури окремих генів та системного аналізу експресії генів при деяких важких спадкових захворюваннях та злякисному рості.

Досягнуто певних успіхів у розробці та створенні електрохімічних і оптичних біосенсорів для потреб медицини, харчової промисловості, моніторингу довкілля.

В інституті успішно працює віртуальна лабораторія для розрахунків і аналізу молекулярної динаміки макромолекул в Грід-середовищі з використанням Грід-сегмента НАН України.

Результати наукових досліджень інституту узагальнені в численних публікаціях, велика їх кількість опублікована у закордонних виданнях. За звітний період видано 13 монографій.

Інститут має великий авторитет у міжнародних наукових колах. Зміцненню цього авторитету сприяє його активна участь у міжнародних та національних наукових конференціях. Інститут плідно співпрацює з установами та організаціями інших відомств та багатьма науковими установами близького та далекого зарубіжжя.

На позитивну оцінку заслуговує кадрова політика інституту.

Разом з тим було зауважено, що керівництву інституту потрібно приділяти більше уваги впровадженню в медичну практику нових наукових розробок. Необхідно подбати про збільшення обсягів позабюджетних надходжень для зміцнення матеріально-технічної бази інституту.

У цілому Президія НАН України схвалила діяльність Інституту молекулярної біології і генетики НАН України.

Далі учасники засідання заслухали та обговорили наукову доповідь завідувача відділу Інституту теоретичної фізики ім.М.М.Боголюбова НАН України доктора фізико-математичних наук В.П.Гусиніна «Графен – новий унікальний матеріал для фундаментальних досліджень і застосувань».

У виступах президента НАН України академіка НАН України Б.Є.Патона, віце-президента НАН України академіка НАН України В.Д.Походенка, директора Інституту магнетизму НАН України та МОН України академіка НАН України В.Г.Бар'яхтара, професора Київського національного університету ім.Тараса Шевченка академіка НАН України М.Г.Находкіна, головного вченого секретаря НАН України, директора Інституту теоретичної фізики ім.М.М.Боголюбова НАН України академіка НАН України А.Г.Загороднього, академіка-секретаря Відділення фізики і астрономії НАН України академіка НАН України В.М.Локтева, директора Інституту телекомунікацій і глобального інформаційного простору члена-кореспондента НАН України С.О.Довгого, радника Президії НАН України академіка НАН України К.М.Ситника відзначалось, що дослідження, про які йшлося у доповіді, належать до переднього фронту сучасної фізики і технологій. Про актуальність і значимість цих робіт свідчить той факт, що в минулому році вони були удостоєні Нобелівської премії з фізики, яку отримали два колишніх випускники Московського фізико-технічного інституту – Андрій Гейм і його 36-річний учень Костянтин Новосолов, що нині працюють за кордоном. Було підкреслено, що у дослідженні цього матеріалу беруть участь українські вчені і на їх наукові праці посилаються нобелівські лауреати.

Фізика графена є новою міждисциплінарною галуззю досліджень на стику фізики твердого тіла, фізики високих енергій та матеріалознавства. Крім особливої міцності і стійкості до нагрівання, графен має дуже високу

провідність, що робить його перспективним для сучасної електроніки, оскільки прилади на основі кремнію (зокрема транзистори) вже вичерпують свій резерв швидкодії і йде інтенсивний пошук нових матеріалів.

Наголошувалось, що зважаючи на унікальні оптичні і електричні властивості графена та перспективність його майбутнього практичного застосування доцільно було б вжити заходів щодо розвитку досліджень з цієї тематики в Україні. При закупівлі імпортного обладнання необхідно подбати про оснащення необхідними приладами тих установ і лабораторій, які займаються експериментальними дослідженнями графена, або створити відповідний центр колективного користування.

Також доцільно започаткувати «графеновий» розділ у комплексній програмі НАН України «Наноструктурні системи, наноматеріали, нанотехнології» з метою залучення широкого кола фізиків, хіміків і матеріалознавців до вивчення графена та його практичних впроваджень.

Крім того, Президія НАН України заслухала інформацію про стан справ з атестації наукових кадрів вищої кваліфікації в Україні; про представлення до нагородження Почесною грамотою Кабінету Міністрів України працівників науково-редакційних груп та членів обласних редколегій багатотомного науково-документального видання «Реабілітовані історією»; про участь установ НАН України в роботі Міжнародного інноваційного форуму країн СНД; про створення фільмотеки про видатних учених України; також було розглянуто низку кадрових питань та прийнято рішення про нагородження відзнаками Національної академії наук України.

Секретаріат Президії НАН України